

characteristics of each species. An important role in analyzing the performance of the enterprise play external and internal factors. Consider both external and internal factors of formation of reserves. A system of stimulation of work as a factor of formation of reserves of the enterprise, described the role of stimulating the implementation of human resources and its impact on production costs. The analysis of the economic activity of the system integrator. Defined inadequate organizational structure, as well as other items that are the result of the poor state of affairs. A system of measures for implementation of the identified reserves of the enterprise. Through the implementation of the proposed measures should increase labor productivity of key workers, and, accordingly, the number of services. With the implementation of the proposed measures the unit cost will decrease by 239 385 thousand. UAH, or 19.75%.

Keywords: cost; management; reserves; costs.

Носік В.В.

студентка НТУУ «КПІ», ХТФ

Підлісна О.А.

доцент, к.т.н., НТУУ «КПІ»

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Стаття присвячена дослідженню методів організації робочих місць на сучасних підприємствах для підвищення ефективності роботи. Розглянуто японські системи Toyota, 5S, 6S; європейські методи відкритого простору і територій особистого зонування та особливості застосування цих методів на вітчизняних підприємствах. У роботі наведені кроки для модернізації методичних підходів до організації робочих місць на підприємствах України.

Ключові слова: робоче місце, умови праці, підприємство, 5S, організація.

Постановка проблеми. Робоче місце є одним з основних елементів виробничої структури підприємства і фактором організації виробничого процесу. Організацію робочого місця можна прирівняти до організованості всього підприємства, оскільки вона виступає як показник якості роботи всіх служб. Саме робоче місце є з'єднувальним ланцюжком між організаційною і виробничою структурами підприємства.

В Україні основними засадами організації робочих місць є теоретичні та методологічні розробки ще періоду адміністративно–командної системи господарювання, які припускають стабільні, інертні умови діяльності.

Сучасні умови господарювання формують новий погляд на організацію робочого місця. Так з'являться робочі зони, пересувні робочі місця і робочі місця «вільної лінії» (free lancer). Неправильна організація робочих місць призводить зменшення ефективності роботи підприємства.

Реорганізація підприємств України вимагає формування нових ефективних виробничих і організаційних структур. Оскільки основою діяльності підприємства є інноваційність і організованість персоналу, то визначення критеріїв оцінки ефективності організаційної структури, ступеня завантаженості працівника, розподілу обов'язків між виконавцями і організація системи контролю і звітування стає нагальною потребою управління підприємством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки з'явилися публікації, в яких розглядалось питання модернізації робочих місць. Данна тема була розкрита в роботах А. Р. Алавердова, Ю. Г. Одегова, Г. Э. Слезингера і т.д.

Метою даної роботи є оцінка ефективності впровадження прогресивних методів організації робочих місць з урахуванням сучасних вимог та умов господарювання на підприємствах України.

Виклад основного матеріалу. До сучасних методів організації робочих місць належать: японські системи Toyota, 5S, 6S [1]; європейські методи відкритого простору і територій особистого зонування [2].

Рівень організації робочого місця прямо пропорційно впливає на продуктивність персоналу. Основні вимоги до сучасного робочого місця – технічні, інформаційні, економічні, ергономічні, естетичні, гігієнічні, екологічні.

Очевидно, що, розвиток підприємства вимагає удосконалення робочих місць.

Суттєвою особливістю японського досвіду організації робочого місця є можливість застосування цих методів в умовах жорсткого бюджетного обмеження.

Так застосування систем 5S та 6S дозволило шляхом впровадження організаційних заходів (сортування, раціональне розташування, прибирання, стандартизація робіт, підтримка досягнутого і удосконалення, себівне обслуговування) створити «логіку» робочих дій і систематизувати документальне оформлення посадових обов'язків персоналу.

Метод Toyota [3] фокусує увагу на ліквідації усіх видів втрат при організації, виконанні та контролі діяльності робочих місць і залучає до оптимізаційних процесів кожного працівника.

Європейські моделі організації робочих місць [2] пройшли трансформацію від виокремлення робочого місця у просторі, об'ємної ізоляції працівників один від іншого з метою мінімізації контактування під час виконання службових обов'язків до формування відкритих робочих зон і зон соціалізації працівників.

Розглянемо особливості застосування цих та інших методів організації робочих місць на вітчизняних підприємствах.

Рудиментарне сприйняття виробничих запасів як власних запасів робочого місця, сформоване жорсткою плановою економікою перетворює робочі місця на виробничих підприємствах України на міні-склади. Кожен працівник намагається зберегти «про всяк випадок» матеріальні засоби і предмети праці з метою самостійного виконання термінового завдання. Японські методи із застосуванням розподілу ресурсів на потрібні, потрібні згодом, не потрібні [4] на вітчизняних підприємствах перетворюються на процес «міграції складів» з однієї території на інші. Таким чином основна мета сортування – ефективне використання ресурсів – трансформується у поняття «чиста територія».

Аналіз ситуації показав, що такі неочікувані трансформації пов'язані з відсутністю логістики на сучасних вітчизняних підприємствах. Дослідження показали, що для застосування японських методів організації робочих місць перш за все необхідно сформулювати схему взаємозв'язків окремих структурних підрозділів підприємства і розробити форми їх взаємодії. Тобто кожне робоче місце повинно мати «карту робочого місця», на якій позначено усі шляхи спілкування конкретного працівника з представниками інших елементів виробничої структури підприємства.

Така карта є основою формування посадових інструкцій і проведення атестації робочих місць.

Застосування методу Toyota на вітчизняних підприємства виокремило наступну проблему. Оптимізація втрат при організації робочого місця вимагає інноваційного управління і інноваційної компетенції конкретного працівника. Втрати – це операції, які вимагають витрат часу і ресурсів, але не підвищують цінності товару або послуги для споживача [5]. Такими навичками володіють тільки працівники п'ятого і вище рівнів державної рамки кваліфікацій [6]. проведені дослідження показали, що інноваційна та ініціативна діяльність працівників пов'язана на підприємствах України з системою матеріального стимулювання та кар'єрного зростання. Таким чином, запровадження методу Toyota вимагає формування карт професійних компетенцій робочих місць раціональних тарифних сіток.

Європейські моделі організації робочих місць сконцентровані на соціалізації і психологічному комфорті працівників. Методи виокремлення робочого місця у просторі активно застосовувалися вітчизняними власниками підприємств. Такі заходи сприймалися працівниками як заходи заохочення та оцінки професійної кваліфікації. Окремі кабінети, території, зони викликали повагу співробітників і позитивно сприймалися керівництвом.

Останніми роками деякі власники, особливо на підприємствах з іноземними інвестиціями, впроваджують відкриті робочі зони на підприємствах. Дослідження показали, що така організація робочого місця скорочує витрати на його облаштування, але збільшує витрати на організаційні канцелярські приладдя.

В умовах інформатизації і розвитку е-управління на ділянках обслуговування застосовують працівників без визначених робочих місць. При організації промислових підприємств такі елементи виробничої структури доцільно застосовувати тільки на підсобних і деяких допоміжних процесах.

Висновки. Таким чином, впровадження світового досвіду з організації робочого місця на вітчизняних підприємствах супроводжується певними організаційно-розпорядницькими заходами і вимагає періоду адаптації у сприйнятті працівниками.

Дослідження показали, що модернізація методичних підходів до організації робочих місць на підприємствах України повинна містити наступні кроки:

- сформувані схеми взаємозв'язків окремих структурних підрозділів підприємства,
- розробити форм взаємодії структурних підрозділів,
- формування «карти робочого місця» з визначенням шляхи спілкування конкретного працівника з представниками інших елементів виробничої структури підприємства,
- формування карт професійних компетенцій робочих місць,
- розробка раціональних тарифних сіток.

Список використаних джерел

1. 5S для робочих: как улучшить свое рабочее место / [Пер. с англ.]. – М. : Институт комплексных стратегических исследований, 2007. – 160 с.
 2. Досвід США та країн Західної Європи в нормуванні праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.managerhelp.org/hoks-742-1.html>
 3. Лайкер Дж. Практика дао Toyota: Руководство по внедрению принципов менеджмента Toyota / Дж. Лайкер, Д. Майер. – 5-е изд. – М. : Альпина Паблишерз, 2011. – 584 с.
 4. Лайкер Дж. Дао Toyota: 14 принципов менеджмента ведущей компании мира – М. : Альпина Паблишерз, 2014. – 400 с.
 5. Тэппинг Д. Бережливый офис. Устранение потерь времени и денег / Д. Тэппинг, Э. Данн. – М. : Альпина Паблишерз, 2012. – 328 с.
 6. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери : за станом 30 серп. 2002 р. / Кабінет Міністрів України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2002.
-

Носик В.В.

студентка НТУУ «КПІ», ХТФ

Подлесная Е.А.

доцент, к.т.н., НТУУ «КПІ»

ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОЧЕГО МЕСТА НА СОВРЕМЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ

Статья посвящена исследованию методов организации рабочих мест на современных предприятиях для повышения эффективности работы. Рассмотрены японские системы Toyota, 5S, 6S; европейские методы открытого пространства и территорий личного зонирования и особенности применения этих методов на отечественных предприятиях. В работе приведены шаги для модернизации методических подходов к организации рабочих мест на предприятиях Украины.

Ключевые слова: рабочее место; условия труда; предприятие; 5S; организация.

Nosic.V.

Pidlisna E.A.

ORGANIZATION OF THE WORKPLACE INTO A MODERN ENTERPRISE

The article investigates methods of jobs in modern enterprises to enhance efficiency. Considered the Japanese system of Toyota, 5S, 6S; European methods and areas of open space zoning personal and features of these methods in domestic enterprises. In work the steps for upgrading methodological approaches to jobs in the Ukraine.

Key words: workplace; conditions of work; company; 5S; organization.

Ткаченко Т.П.

канд. економ. наук, доц. кафедри економіки і підприємництва, НТУУ «КПІ»

Бакуменко П.С.

студент ФММ, НТУУ «КПІ»

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗТАРИФНОЇ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЧО-ТОРГІВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Стаття присвячена дослідженню безтарифної системи оплати праці. Розкрито основні риси, властиві безтарифній системі, обмеження і позитивні аспекти їх застосування. Проаналізовано роботу невеликого колективу виробничо-торговельної компанії, що займається оперативною